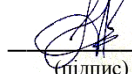

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра документознавства та української мови (№ 706)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова НМК 3

(підпис)

Ганна ЛІХОНОСОВА

(ініціали та прізвище)

«31» серпня 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Основи медійної культури

(назва навчальної дисципліни)

Основи соціальних комунікацій

(назва вибіркової категорії)

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво, 08 Право, 26 Цивільна безпека

(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа,

081 Право, 262 Правоохоронна діяльність

(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа,

Право, Правоохоронна діяльність

(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків –2023 рік

Розробник: Гирич З. І., проф. каф. 706, д-р пед. наук, професор

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри документознавства та української мови (№ 801)

(назва кафедри)

Протокол № 12 від «30» червня 2023 р.

Завідувач кафедри к. філос. н., доцент

(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

А. Є. Прилуцька

(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів – 3	<p style="text-align: center;">Галузь знань <u>02 Культура і мистецтво, 08 Право, 26 Цивільна безпека</u> (шифр та найменування)</p> <p style="text-align: center;">Спеціальність <u>029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа,</u> <u>081 Право, 262 Правоохоронна діяльність</u> (код та найменування)</p> <p style="text-align: center;">Освітня програма <u>Інформаційна, бібліотечна та архівна справа,</u> <u>Право, Правоохоронна діяльність</u> (найменування)</p> <p style="text-align: center;">Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)</p>	<i>Вибіркова</i>
Кількість модулів – 2		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів – 2		2023/2024
Індивідуальне завдання контрольна робота (КР) _____ (назва)		Семестр
Загальна кількість годин для денної форми навчання – 48 годин аудиторних занять /42 години		1-й
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 години самостійної роботи студента – 2,6 годин		Лекції*
		16 год
	Практичні	
	32 год	
	Лабораторні*	
	-	
	Самостійна робота	
	42 години	
	Вид контролю	
	модульний контроль, іспит	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 48 годин аудиторних занять /42 години самостійної роботи.

*Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину залежно від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення:

- ознайомити студентів з новітніми тенденціями в медіакulturі й медіаосвіті, основами та ключовими поняттями медіаосвіти та медіаграмотності;
- сформуванати у студентів культуру спілкування з медіа;
- розвинути творчі, комунікативні здібності, критичне мислення, уміння повноцінно сприймати, аналізувати та оцінювати медіатексти;
- навчити різних форм самовираження за допомогою медіатехніки;
- розвинути медіакомпетентність студентів, підвищити її рівень.

Завдання:

- познайомити аудиторію з основними поняттями, пов'язаними зі сферою розвитку медіакомпетентності, медіаосвіти;
- познайомити студентів з основними етапами історичного розвитку медіаосвіти в світі;
- навчити аудиторію технології розвитку медіакомпетентності особистості в процесі медіаосвіти;
- розвинути здатність самостійно сприймати та оцінювати інформацію;
- розвинути самостійність суджень, критичне мислення, естетичний смак;
- розвинути уміння інтегрувати знання та навички, отримані при навчанні, у процесі сприйняття, аналізу та творчої діяльності тощо.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово для здійснення ефективної професійної комунікації;

Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел для задоволення інформаційних потреб споживачів;

Здатність використовувати сучасні прикладні комп'ютерні технології, програмне забезпечення, мережеві та мобільні технології для вирішення професійних завдань;

Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, постійного підвищення рівня інформаційної культури.

Програмні результати навчання:

Знати, розуміти та застосовувати в практичній діяльності законодавчі та галузеві нормативні документи щодо здійснення інформаційної діяльності;

- Кваліфіковано використовувати типове комп'ютерне та офісне обладнання.

Міждисциплінарні зв'язки: організація діяльності інформаційних установ, основи естетики та художньої культури, культурологія та ін.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовний модуль 1. *Медіакultura: історія, теорія, практика*

Тема 1. Медіакultura – основна вимога до особистості інформаційного суспільства.

Медіакultura суспільства та особистості: визначення понять. Медіакultura в системі цінностей сучасного суспільства. Соціальні функції медіакультури. Медіакultura як арена культурних війн. Сучасні проблеми медіакультури.

Поняття про мас-медіа. Структура мас-медіа. Значення мас-медіа. Ознаки та риси мас-медіа. Комунікатор й аудиторія. Маси. Поняття про масову комунікацію. Правові основи

функціонування медіа у суспільстві. Авторське право та суміжні права у медіапросторі. Професійні стандарти в медіа та маніпулювання при їх порушенні. Медіа як бізнес.

Тема 2. Вплив медіа.

Види медіа (преса, телебачення, кінематограф, відео, звукозапис, радіо, Інтернет). Документальні медіатексти (репортаж, нарис, портрет, інтерв'ю, публіцистика, кінотелехроніка та ін.), їх цілі, завдання, функції. Науково-популярні медіатексти: популяризація наукових ідей. Просвітницька й пізнавальна функція науково-популярних медіатекстів. Навчальні медіатексти: відсутність популяризації, розрахунок на професійну специфіку аудиторії. Ігрові медіатексти (фільми, телепередачі, відеокліпи, їх специфіка, тематичне різноманіття та ін.). Анімаційні медіатексти (мальовані, об'ємні, аплікаційні, силуетні та ін.), їх роль, завдання, функції. Міжвидові зв'язки й синтез видів медіа. Зв'язок жанрів аудіовізуальних медіа з жанрами літератури та театру. Специфіка жанрів ігрових екранних мистецтв (трагедія, драма, мелодрама, комедія, детектив, трилер, мюзикл, ревію та ін.). Поняття видовищності жанру. Синтез жанрів—характерне явище сучасної медіакультури. Умовність жанрових поділів.

Вплив медіа на розвиток особистості. Маніпуляції в медіа. Реклама як інструмент маніпуляції. Використання мотивів підсвідомого впливу.

Тема 3. Життя в епоху Інтернету—нові ресурси та ризики.

Історія виникнення Інтернету, сучасний стан розвитку. Різновиди інтернет діяльності. Соціально-психологічні особливості інтернет-середовищ. Як інтернет змінює систему освіти. Нова небезпека—медіазалежність: міф чи реальність. Причини виникнення кіберзалежності та критерії її діагностики. Превентивні заходи із профілактики медіазалежності: формування медіакультури.

Тема 4. Інформаційна безпека сучасності.

Національна та інформаційна безпеки. Власники інформації та захист інформації. Інформаційні загрози, виклики, агресії та інтервенції. Інформаційний суверенітет нації та його захист. Специфіка українського менталітету з погляду проведення спеціальних інформаційно-психологічних, стратегічних та тактичних операцій.

Модульний контроль. Модульна контрольна робота № 1.

Змістовний модуль 2. Медіаосвіта: історія, теорія, практика

Тема 1. Медіаосвіта в сучасному світі.

Місце і роль медіаосвіти в сучасному світі. Основні терміни, теорії, ключові концепції. Основні історичні етапи розвитку медіаосвіти в Україні та в зарубіжних країнах.

Народження мас-медіа (друкарський верстат І. Гутенберга). Короткий огляд розвитку преси, фотографії, звукозапису, кінематографа, радіо, телебачення, відео, Інтернету. Преса і фотографія XIX століття і XX століття: порівняльний аналіз тенденцій. Особливості сучасної соціокультурної ситуації (інтенсивний розвиток звукозорових засобів інформації, комп'ютерної техніки, ринкового кіновідеопрокату, кабельного, ефірного, супутникового телебачення, відео, DVD, CD-ROM, IMAX, Інтернету та ін.). Специфіка спілкування, контакту аудиторії з мас-медіа і роль в цьому процесі феномена масової (популярної) культури.

Медіаосвіта в сучасному світі й її вплив на розвиток особистості. Зв'язок медіаосвіти з іншими напрямками педагогіки й гуманітарними науками. Підтримка медіаосвіти з боку ЮНЕСКО.

Основні поняття медіаосвіти. Медіаосвіта. Медіаграмотність. Медіакомпетентність. Медіатекст. Агентство. Категорія медіа. Технологія медіа. Мова медіа. Репрезентація. Аудиторія. Критичне мислення. Медіасприйняття.

Захисна (запобіжна) теорія, ідеологічна теорія, культурологічна теорія, семіотична теорія, теорія розвитку критичного мислення, практична теорія, естетична теорія, соціокультурна теорія й інші теорії медіаосвіти. Їх вплив і поширення в педагогічних концепціях різних країн.

Медіаосвіта на матеріалі преси, фотографії та кіно в 20-х роках ХХ століття. Криза медіаосвіти в 30-х – 40-х роках ХХ століття. Відродження медіаосвіти в епоху «відлиги» лібералізації (1956-1968). Розвиток «естетичного підходу» в медіаосвіті в 70-ті – 80-ті роки. Новий імпульс розвитку медіаосвіти в кінці 80-х – початку 90-х років ХХ століття. Сучасні тенденції медіаосвіти в Україні. Творчість видатних українських медіапедагогів.

Розвиток медіаосвіти в США, Канаді, Австралії, Великобританії, Франції та Німеччині в 20-х-30-х, 40-х-50-х, 60-х-70-х, 80-х-90-х роках ХХ століття. Роль ЮНЕСКО та Ради Європи в медіаосвіті. Міжнародні конференції з медіаосвіти. Сучасні тенденції зарубіжної медіаосвіти.

Тема 2. Розвиток критичного мислення в медіаосвіті. Медіакомпетентність особистості: термінологія, показники.

Розвиток критичного мислення студентів: основні поняття. Медіакомпетентність особистості як сукупність її мотивів, знань, умінь, здібностей (показники: мотиваційний, контактний, інформаційний, перцептивний, інтерпретаційний / оцінний, практико-операційний / діяльнісний, креативний), що сприяють використанню, критичному аналізу, оцінці, передачі й створенню медіатекстів у різних видах, формах і жанрах, аналізу складних процесів функціонування медіа в соціумі.

Показники медіакомпетентності: 1) мотиваційний показник: комплекс жанрових, тематичних, емоційних, гносеологічних, гедоністичних, інтелектуальних, психологічних, творчих, етичних, естетичних мотивів з медіа і медіатекстами; 2) контактний показник: частота контактів з різними видами медіа і медіатекстів; 3) інформаційний показник: знання базових термінів, теорій, основних фактів історії розвитку медіакультури, творчості діячів медіакультури, рівень розуміння процесу масової комунікації та медійних впливів у контексті реального світу; 4) перцептивний показник, вищим проявом якого є ототожнення з автором медіатексту при збереженні основних компонентів «первинної» і «вторинної» ідентифікації (крім наївного ототожнення дійсності з вмістом медіатексту): тобто здатність співвіднесення з авторською позицією, яка дозволяє передбачити хід подій медіатексту на основі емоційно-сислового співвіднесення елементів сюжету, сприйняття авторської думки в динаміці звукозорового образу, синтезу думок і почуттів глядача в образних узагальненнях; 5) інтерпретаційний / оціночний показник: вміння критично аналізувати процес функціонування медіа в соціумі на основі критичного мислення; 6) практико-операційний показник: практичні вміння вибору, створення / поширення медіатекстів (в тому числі – створених особисто або у складі групи людей) різних видів і жанрів, вміння самоосвіти в медійній сфері; 7) креативний показник: яскраво виражений рівень творчого начала в різних видах діяльності (перцептивної, ігрової, художньої, дослідницької та ін.), пов'язаної з медіа.

Медіаосвітні моделі, засновані на синтезі естетичної та соціокультурної моделей. Медіаосвітні моделі, засновані на синтезі естетичної, освітньо-інформаційної та виховно-етичної моделей. Медіаосвітні моделі, засновані на синтезі соціокультурної, освітньо-інформаційної та практико-утилітарної моделей. Орієнтація сучасних медіаосвітніх моделей на максимальне використання потенційних можливостей медіапедагогіки в залежності від поставлених цілей і завдань; їх варіативність, можливість цілісного або фрагментарного впровадження в освітній процес. Технології, запропоновані для реалізації

сучасних моделей, що ґрунтуються на циклах (блоках, модулях) творчих та ігрових завдань, які можуть використовуватися як у навчальній, так і у позанавчальній діяльності.

Основні розділи змісту медіаосвітньої програми (що стосуються вивчення таких ключових понять медіаосвіти як «медіаосвіта», «медіакомпетентність», «медіаграмотність», «агентства медіа», «категорії медіа», «технології медіа», «мова медіа», «репрезентації медіа» і «аудиторія медіа» та ін.); проблеми медіакомпетентності. Основні блоки моделі розвитку медіакомпетентності й критичного мислення студентів ЗВО: 1) діагностичний (констатуючий) компонент: констатація рівнів медіакомпетентності й розвитку критичного мислення щодо ставлення до медіа й медіатекстів у даній студентській аудиторії на початковому етапі навчання; 2) змістовно-цільовий компонент: теоретична складова (блок вивчення історії та теорії медіакультури, блок розвитку медіаосвітньої мотивації й технології, тобто вивчення студентами методів і форм медіаосвіти) і практична складова (блок креативної діяльності на матеріалі медіа, тобто розвиток творчих умінь студентів самовиражатися за допомогою медіатехніки: створювати медіатексти різних видів і жанрів; творчо застосовувати отримані медіаосвітні знання й уміння; блок перцептивно-аналітичної діяльності: розвиток умінь студентів критично сприймати і аналізувати медіатексти різних видів і жанрів); 3) результативний компонент (блок підсумкових анкетування, тестування й творчих робіт студентів і блок-аналіз констатації рівнів розвитку критичного мислення й медіакомпетентності студентів на фінальному етапі навчання).

Тема 3. Проблеми медіасприйняття і розвитку аудиторії в області медіакультури.

Установка на сприйняття. Процес медіасприйняття (образне узагальнення, синтез елементів звукозорового й просторово-часового оповідання, умови сприйняття, співпереживання й співтворчість). Рівні й типологія медіасприйняття («первинна ідентифікація», «вторинна ідентифікація», «комплексна ідентифікація»). Вікові, соціальні, професійні, національні та інші особливості сприйняття медіатекстів. Феномен масового успіху медіатекстів різних видів і жанрів. Основні причини популярності медіатекстів (фольклорність основи, видовищність жанру, авторська інтуїція, система «емоційних перепадів», опора на функцію компенсації, рекреацію та ін.).

Тема 4. Аналіз медіатекстів різних видів медіа.

Критичний аналіз функціонування медіа в соціумі й медіатекстів різних видів і жанрів (контент-аналіз, структурний аналіз, сюжетний / розповідний аналіз, аналіз стереотипів, аналіз культурної міфології, аналіз персонажів, автобіографічний (особистісний) аналіз, іконографічний аналіз, семіотичний аналіз, ідентифікаційний аналіз, ідеологічний і філософський аналіз, етичний аналіз, естетичний аналіз, культивацийний аналіз, герменевтичний аналіз культурного контексту).

Аналіз творів медіакультури (розгляд змісту ключових епізодів медіатексту, спроба розібратися в логіці авторського мислення: в розвитку конфліктів, характерів, ідей, звукопластичного ряду та ін.; виявлення авторської концепції й вираз свого особистого ставлення до даної позиції творців медіатексту).

Форми медіаосвіти (лекції, бесіди, письмові роботи – рецензія, твір; творчі роботи – написання репортажу, статті, інтерв'ю, міні-сценаріїв, «екранізації», розповіді від імені героя фільму, телепередачі; розкадровка, складання колажів, афіш, кіновідеозйомка та ін.; евристичні, ігрові заняття – вікторини, конкурси та ін.; диспути, конференції з різних тем, пов'язаних з медіакультурою; екскурсії, зустрічі з діячами медіакультури тощо).

Творчі завдання проблемного характеру (літературно-імітаційні, театралізовані-рольові, зображально-імітаційні), пов'язані з аналізом медіатекстів і системою функціонування медіа в соціумі в цілому; з проектами, розрахованими на самостійну дослідницьку та практичну діяльність на медійному матеріалі. Реалізація стадій «виклику», «осмислення змісту», «рефлексії», використання технології кластерів, інсрта, портфоліо,

ігрових і дослідницьких підходів у ході практичної реалізації вищевказаного комплексу творчих / проблемних завдань.

Комерціалізація. Аналіз медіа в контексті ринку.

Модульний контроль. Модульна контрольна робота № 2.

Модуль 2

Контрольна робота (КР), передбачена в навчальному плані, виконується під час самостійної роботи студентів.

Контрольний захід: залік.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовний модуль 1. Медіакультура: історія, теорія, практика					
Тема 1. Медіакультура – основна вимога до особистості інформаційного суспільства	8	2			6
Тема 2. Вплив медіа	10	2	2		6
Тема 3. Життя в епоху Інтернету-нові ресурси та ризики	8	2	2		4
Тема 4. Інформаційна безпека сучасності	12	2	2		8
Модульний контроль	2		2		
Разом за змістовним модулем 1	40	8	8		24
Змістовний модуль 2. Медіаосвіта: історія, теорія, практика					
Тема 1. Медіаосвіта в сучасному світі	6	2			4
Тема 2. Розвиток критичного мислення в медіаосвіті	8	2	2		4
Тема 3. Проблеми медіасприйняття й розвитку аудиторії в області медіакультури.	4	2			2
Тема 4. Аналіз медіатекстів різних видів медіа	28	2	20		6
Модульний контроль	2		2		
Разом за змістовним модулем 2	48	8	24		16
Усього годин	88	16	32		40
Модуль 2					
Індивідуальне завдання (контрольна робота (КР), що виконується під час самостійної роботи)	2	-	-	-	2
Контрольний захід (залік)	-	-	-	-	-
Усього годин	90	16	32		42

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Провідні види візуальних та аудіовізуальних засобів масової комунікації. Фотографія як медіапродукція.	2
2	Реклама в різних засобах масової інформації	4
3	Маркери фейка в медіатекстах	2
4	Аналіз медійних стереотипів	2
5	Структурний аналіз процесів функціонування медіа в соціумі й медіатекстів на медіаосвітніх заняттях	2
6	Контент-аналіз процесів функціонування медіа в соціумі і медіатекстів на медіаосвітніх заняттях в студентській аудиторії	2
7	Модульна контрольна робота №1	
8	Аналіз культурної міфології медіатексту	2
9	Критичний аналіз медіатексту, що містить сцени насильства, на медіаосвітніх заняттях у студентській аудиторії	2
10	Сюжетний / розповідний аналіз медіатекстів	2
11	Аналіз персонажів медіатекстів	2
12	Автобіографічний (особистісний) аналіз на медіаосвітніх заняттях в студентській аудиторії	2
13	Семіотичний аналіз медіатекстів на медіаосвітніх заняттях	2
14	Етичний аналіз процесів функціонування медіа в соціумі і медіатекстів на заняттях в студентській аудиторії	2
15	Модульна контрольна робота №2	2
	Разом	32

6. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Медіакультура – основна вимога до особистості інформаційного суспільства	6
2	Вплив медіа	6
3	Життя в епоху Інтернету-нові ресурси та ризики	4
4	Інформаційна безпека сучасності	8
5	Медіаосвіта в сучасному світі	4
6	Проблеми медіасприйняття й розвитку аудиторії в області медіакультури.	4
7	Розвиток критичного мислення в медіаосвіті.	2
8	Аналіз медіатекстів різних видів медіа	6
9	Індивідуальне завдання (контрольна робота (КР), що виконується під час самостійної роботи)	2
	Разом	42

7. Індивідуальні завдання

Контрольна робота (КР) за індивідуальним завданням, що виконується під час самостійної роботи студента, з теми «Вплив медіа»

8. Методи навчання

Аналіз наукової літератури з медіаосвіти (друкованої та аудіовізуальної), педагогіки, психології, мистецтвознавства, культурології, порівняльний аналіз історичного розвитку медіапедагогіки в різних країнах, у різні періоди. Цикл практичних занять літературно-імітаційного, театралізовано-ситуативного та зображувально-імітаційного типів.

Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу, евристичний, практичний методи, а також ігрові (моделювання художньо-творчої діяльності творців медіатекстів, імпровізація тощо).

9. Методи контролю

Поточний контроль (опитування, перевірка виконаних завдань, тест), проміжний контроль (модульні контрольні роботи), контрольна робота (КР), підсумковий контроль (іспит).

10. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

10.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання і захист практичних робіт	0...4	8	0...32
Ведення конспекту лекції	0...1	4	0...4
Модульний контроль	0...10	1	0...10
Змістовний модуль 2			
Виконання і захист практичних робіт	0...4	8	0...32
Ведення конспекту лекції	0...1	4	0...4
Модульний контроль	0...8	1	0...8
КР	0...10	1	0...10
Усього за семестр			0...100

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з 2 питань (1 теоретичного і 1 практичного). Максимальна кількість балів за кожне питання – 50 балів (сума – 100 балів).

10.2. Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати

- основні терміни та поняття курсу;
- закони України «Про інформацію», «Про доступ громадян до публічної інформації», «Про захист суспільної моралі», «Про авторські й суміжні права» та ін., щодо масової комунікації;
- основи мистецтвознавства у медіасфері (види й жанри медіа, функції медіа в соціумі, мова медіа, історія медіакультури тощо);
- відомості про основні галузі застосування теоретичних знань (професійні мас-медіа, аматорська медіасфера, канали розповсюдження медіа тощо).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

уміти:

- аналізувати, критично осмислювати і створювати медіатексти;
- визначати джерела медіатекстів, їхні політичні, соціальні, комерційні, культурні інтереси, їхній контекст;
- інтерпретувати медіатексти й цінності, що розповсюджують медіа;
- відбирати відповідні медіа для створення та розповсюдження власних медіатекстів і завоювання зацікавленої в них аудиторії;
- діставати змогу вільного доступу до медіа як для сприйняття, так і для продукції.

10.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Здати практичні роботи та індивідуальне завдання (КР). Слабка інформованість, фрагментарні або застарілі теоретичні знання в галузі медіаосвіти. Відсутність умінь критично аналізувати процес функціонування медіа в соціумі, відсутність здібностей до критичного мислення. «Безграмотність», тобто незнання мови медіа. Нестійкість, плутаність суджень, невпевненість, схильність до зовнішнього впливу, відсутність (або крайня примітивність) інтерпретації позиції героїв й авторів медіатексту, проникливості, низький рівень толерантності до багатозначних, складних медіатекстів, уміння переказати фабулу твору. У цілому аналіз медіатексту, заснований на низьких рівнях «інформаційного», «мотиваційного» і «перцептивного» показників.

Добре (75-89). В обумовлений термін здати практичні роботи та індивідуальне завдання (КР). Часткова інформованість, задовільні теоретичні знання в галузі медіаосвіти. Уміння критично аналізувати процес функціонування медіа в соціумі з урахуванням окремих, найбільш помітних факторів на основі середнього розвитку критичного мислення. Уміння дати характеристику вчинків і психологічних станів персонажів медіатексту на основі фрагментарних знань, здатність пояснити логіку послідовності подій в сюжеті, вміння розповісти про окремі компоненти медіаобразу, відсутність інтерпретації авторської позиції (або примітивне її тлумачення). У цілому критичний аналіз медіатексту, заснований на середніх рівнях «інформаційного», «мотиваційного» і «перцептивного» показників.

Відмінно (90-100). В обумовлений термін здати всі практичні роботи та індивідуальне завдання (КР). Високий рівень медіакомпетентності, знань історії, теорії та методики медіаосвіти. Систематична інформованість, сформовані теоретичні знання в галузі медіаосвіти. Уміння критично аналізувати процес функціонування медіа в соціумі з урахуванням різноманітних факторів на основі високорозвиненого критичного мислення. Аналіз медіатекстів на основі здатності до медіасприйняття, близькому до «комплексної ідентифікації», здатність до аналізу й синтезу просторово-часової форми медіатексту, розуміння, інтерпретація (трактування), що припускає порівняння, абстрагування,

індукцію, дедукцію, синтез, критичну оцінку авторської концепції в контексті структури твору, історичному та культурному контекстах (при цьому виражається аргументована згода або незгода з авторською позицією творців медіатексту, критична оцінка моральної, емоційної, естетичної, соціальної значущості медіатексту, уміння співвіднести емоційне сприйняття з понятійним судженням, перенести це судження на інші жанри / види медіакультури, зв'язати медіатекст зі своїм досвідом і досвідом інших людей і т.і.). У цілому виявляється критична автономія особистості, її критичний аналіз медіатексту заснований на високих рівнях «інформаційного», «мотиваційного» і «перцептивного» показників.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

11. Методичне забезпечення

1. Гирич З.І. Основи медійної культури [Текст] : консп. лекцій / З. І. Гирич. – Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2021. – 136 с.
2. Навчально-методичне забезпечення дисципліни "Основи медійної культури" для бакалаврів / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" ; розроб. З. І. Гирич. - Харків. - 59 с. http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/_1004Osnovi.pdf

12. Рекомендована література

Базова

1. Досенко А.К. Реклама: базові аспекти для початківця. К., 2017. 220 с. – Режим доступу: http://lib.knukim.edu.ua/wp-content/uploads/2017/11/dosenko_reklama-bazovi-aspek
2. Кіца М.О. Реклама в ЗМІ. – Львів, 2017. 152 с.
3. Почепцов Г.Г. Сучасні інформаційні війни. Київ, 2016. 502 с.
4. Шейбе С., Рогоу Ф. Медіаграмотність: підручник для вчителів. К., 2017. 319 с. – Режим доступу : https://www.aup.com.ua/uploads/medialiteracy_2017_short.pdf

Допоміжна

1. Білан Н.І. Організація роботи пресслужб, Київ, 2015. 303 с. –Режим доступу : http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/12427/1/M_Netreb%20N_Bilan_ORPS_GL.pdf
2. Ороховська Л.А. Медіакультура у дзеркалі філософії історії: монографія. Київ, 2015. 333 с.
3. Karpenko O. Media education as a component of reforming higher education in Ukraine/ O. O. Karpenko // Media4u Magazine: Proceedings of 10th International Research Electronic Conference Media and Education 2017. – Electronic data. – 2017. – Special Issue. – P. 59–63. – Mode of Access: <http://www.media4u.cz/mav/9788087570395.pdf>.

13. Інформаційні ресурси

1. Psychological Operations website [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.psywarrior.com/links.htm>
2. Міністерство інформаційної політики України: <https://mip.gov.ua/>
3. Інформаційне агентство УНІАН: <https://www.unian.ua/>

4. Сайт для перевірки фактів Stopfake.org: <https://www.stopfake.org/uk/golovna/>
5. Міжнародний центр перспективних досліджень: <http://icps.com.ua/>
6. Українське національне інформаційне агентство «Укрінформ» :
<https://www.ukrinform.ua/>
7. Національний інститут стратегічних досліджень: <https://niss.gov.ua/>
8. Майдан закордонних справ: <https://www.mfaua.org/>
9. BBC News: <https://www.bbc.com/news/world>
10. CNN: <https://edition.cnn.com/>
11. Українська правда: <https://www.pravda.com.ua/>
12. European Association for Audiovisual Media Education:
<http://www.datanet.be/aeema/>
13. European Center for Media Competence:
<http://www.ecmc.de>
14. European Center for Media Literacy: <http://ecml.pc.unicatt.it/english/index.html>
15. European Charter for Media Literacy: <http://www.euromedialiteracy.eu/>
16. European Children's Television Center (E.C.T.C.):
<http://www.ectc.com.gr>
17. European Program in Media, Communication and Cultural Studies :
<http://www.mediastudieseurope.net>
18. International Center of Films for Children and Youth (CIFEJ):
<http://www.odyssee.net/~cifej>
19. International Association for Media and Communication Research (IAMCR):
<http://www.humfak.auc.dk/iamr>
20. International Council for Educational Media/Conseil International des Medias Educatifs (ICEM-CIME):
<http://www.icem-cime.org>
21. Newspaper in Education (NIE): <http://www.fiej.org/nie>